

DYSLEXIEBELEID

**EEN PRAKTISCHE UITWERKING VAN HET DYSLEXIEBELEID,
VOOR OUDERS, LEERLINGEN EN DOCENTEN**

Januari 2026

Steinhagenseweg

Inhoudsopgave

1.	Wat is dyslexie?	2
	Definitie	2
	Wanneer heeft een leerling dyslexie?	2
2.	Plaatsing van leerlingen met dyslexie op het Minkema College	2
3.	Signalering	3
4.	Begeleiding op school	3
	Taken en verantwoordelijkheden binnen het team	3
	De zorgcoördinator	3
	De orthopedagoog	4
	De mentor	4
	De vakdocent	4
	De leerling	5
	Ouders	5
5.	In de les	5
	Extra mogelijkheden voor de begeleiding van de leerling met dyslexie	5
	De Steinpas	6
	Schoolbrede afspraken waar ook leerlingen met dyslexie bij gebaat zijn	6
	Toetsen en beoordeling	7
6.	Voorlichtingsbijeenkomst dyslexie	8
7.	ICT ondersteuning	8
8.	Dispensatie	8
9.	Examenregeling	9
10.	Informatievoorziening	9
	Open dag	9
	Startgesprek met de mentor	9
11.	Lijst met gebruikte afkortingen	10
12.	Achtergrondinformatie & Bruikbare websites	10

1. Wat is dyslexie?

Om leerlingen met dyslexie goed te kunnen begeleiden en hun problemen te begrijpen, is het belangrijk om te weten wat de stoornis dyslexie inhoudt en wat de mogelijke gevolgen ervan zijn voor de leerling. Met voldoende kennis kan namelijk ook adequate begeleiding worden gegeven.

Definitie

Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, (SDN, 2016).

Wanneer heeft een leerling dyslexie?

Leerlingen hebben officieel dyslexie wanneer dat door testen is gebleken. Die testen zijn afgenomen door een erkend orthopedagoog/psycholoog, gekwalificeerd voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek met specialistische kennis op het gebied van leerstoornissen. In het verslag van de orthopedagoog/psycholoog staan adviezen met betrekking tot het onderwijs aan deze leerling. De leerling krijgt een dyslexieverklaring met een onbepaalde geldigheidsduur.

2. Plaatsing van leerlingen met dyslexie op het Minkema College

De aanmelding van leerlingen op het Minkema College vindt plaats door de basisschool via Onderwijs Transparant. De basisschool levert hierin het onderwijskundig rapport. In het onderwijskundig rapport zal melding gedaan worden van dyslexie. Het is belangrijk dat de basisschool, indien deze in bezit is van, een dyslexieverklaring en bijbehorend onderzoeksverslag meestuurt. Verdere informatie krijgt de school tijdens de warme overdracht van de basisschool. Er wordt specifiek gevraagd naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling, de hulpmiddelen die de leerling gebruikt en de wijze waarop de leerling is begeleid.

Aanvullend wordt aan ouders na aanmelding een intakeformulier opgestuurd. Het doel van het intakeformulier is om de leerling beter te leren kennen. Ouders wordt verzocht extra informatie met betrekking tot de dyslexie en/of mogelijk andere ondersteuningsbehoeften door te geven. Ook wordt gevraagd de dyslexieverklaring en het onderzoeksrapport ter beschikking aan de school te stellen indien deze nog niet is aangeleverd.

Het is belangrijk om de ondersteuningsbehoefte van de leerling vanaf het begin van de schoolcarrière duidelijk in beeld te hebben. Zo kan aangesloten worden op de begeleiding die al gegeven is op de basisschool en kunnen leerlingen bepaalde faciliteiten ontvangen.

De twee locaties van het Minkema College hebben verschillende werkwijzen wat betreft de begeleiding van leerlingen met dyslexie. Wat in dit document staat is enkel van toepassing op de VMBO-locatie.

3. Signalering

Bij veel leerlingen is de diagnose dyslexie tijdens het basisonderwijs gesteld, maar toch kunnen docenten of mentoren ernstige lees- en/of spellingsproblemen bij leerlingen zonder diagnose signaleren. Dat kan zowel in de brugklas als de leerjaren daarna. Wanneer bij docenten of mentoren het vermoeden van dyslexie ontstaat kan contact worden opgenomen met de zorgcoördinator. Deze zal in overleg met de taaldocenten en de mentor bepalen welke vervolgstappen er worden genomen.

Het is mogelijk om een Dyslexie Screening Test (DST) uit te voeren. Op basis van deze screeningtest kan geen diagnose gesteld worden. Wanneer er door de test een sterk vermoeden van dyslexie is, wordt het advies gegeven om bij een externe zorgspecialist langs te gaan voor uitgebreide diagnostiek. Deze specialist zal uiteindelijk aan de hand van verdere onderzoeken een definitieve diagnose kunnen stellen en is ook bevoegd om een dyslexieverklaring af te geven.

4. Begeleiding op school

Taken en verantwoordelijkheden binnen het team

De begeleiding van een leerling die op het Minkema College binnenkomt met een dyslexieverklaring loopt via een vaste route. De plaatsingscommissie verwerkt de informatie van de basisschool en het intakeverslag dat door ouders is ingevuld. Deze informatie wordt gedeeld met de mentor en de zorgcoördinator. Al voor het schooljaar start, moeten de dyslexieverklaring en het onderzoeksrapport op school aanwezig zijn. Ook moet duidelijk zijn met welke hulpmiddelen de leerling op de basisschool heeft gewerkt.

Om te zorgen voor de juiste begeleiding hebben de hierna genoemde personen ieder een eigen verantwoordelijkheid.

De zorgcoördinator

- ✓ Vraagt de dyslexieverklaring en het onderzoeksverslag op bij ouders, indien deze nog niet aanwezig zijn.
- ✓ Voegt de dyslexieverklaring en het onderzoeksverslag toe aan het leerlingdossier.
- ✓ Laat een Steinpas maken waarop de faciliteiten staan waar de leerling gebruik van maakt.

- ✓ Informeert het team over actuele ontwikkelingen op het gebied van dyslexie en over afspraken die schoolbreed gelden.

De orthopedagoog

- ✓ Controleert de dyslexieverklaring en het onderzoeksverslag op geldigheid.
- ✓ Geeft de Steinpas aan de leerling met uitleg over de verleende faciliteiten.
- ✓ Maakt een overzicht van alle leerlingen met dyslexie per leerjaar.

De mentor

- ✓ Maakt het Stein Succes Plan en vermeld hierin de ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- ✓ Geeft in het groepsoverzicht duidelijk aan welke leerlingen in de klas dyslexie hebben.
- ✓ Informeert een aantal keren per jaar (in aanloop naar de TRIA's) of de geboden faciliteiten toereikend zijn.
- ✓ Communiceert deze informatie met de zorgcoördinator en de leerlingcoördinator tijdens de TRIA.
- ✓ Verzamelt signalen over het functioneren van de leerlingen met dyslexie (van leerling, ouders, team), registreert belangrijke zaken in Magister en onderneemt actie waar mogelijk.

De vakdocent

Weet welke leerlingen dyslexie hebben en verleent de faciliteiten waar de leerling recht op heeft. Dat kan zijn:

- ✓ Geeft verlengde toetstijd.
- ✓ Telt spelfouten beperkt mee (binnen de vakgroep zijn hierover afspraken gemaakt), in de onderbouw.
- ✓ Gaat bij tegenvallende resultaten in gesprek met de leerling om een passende oplossing te zoeken.
- ✓ Geeft gelegenheid hulpmiddelen in te zetten.
- ✓ Levert een toets aan in werkbaar format indien de leerling werkt met voorleessoftware.
- ✓ Houdt rekening met leerlingen met dyslexie, bijvoorbeeld als de leerling meerdere (taal)toetsen heeft op één dag, een te korte voorbereidingstijd heeft o.i.d..
- ✓ Laat bij toetsen met keuzes uit A, B, C, D antwoorden deze letters altijd als hoofdletter opschrijven, om vergissing tussen *b* en *d* te voorkomen.
- ✓ Heeft positieve verwachtingen: waar de leerling goed in is wordt benadrukt en er worden reële eisen aan werk en werkhouding gesteld.

De leerling

- ✓ Heeft een positieve en actieve houding en neemt zelf initiatief waar nodig.
- ✓ Maakt actief gebruik van de geboden faciliteiten.
- ✓ Weet welke ondersteuning zij/hij nodig heeft.
- ✓ Vraagt hulp bij de docent of mentor wanneer dat nodig is.
- ✓ Schrijft bovenaan haar/zijn toetsbladen de letter S of het woord "Steinpas".
- ✓ Is verantwoordelijk voor de technische hulpmiddelen die zij/hij gebruikt en gaat hier verantwoordelijk mee om.
- ✓ Weet zelf hoe zij/hij de technische hulpmiddelen kan gebruiken; weet er zelfstandig mee om te gaan.
- ✓ Maakt alleen van die faciliteiten gebruik waar zij/hij recht op heeft. Bij misbruik van de compenserende faciliteiten vervallen deze.
- ✓ Oefent zowel op school als thuis zoveel mogelijk met lezen en/of schrijven.

Ouders

Ouders kunnen zelf ook een ondersteunende en stimulerende rol spelen voor hun kind met dyslexie. Van ouders verwachten wij dat zij hun kind stimuleren om zelf verantwoordelijk te zijn voor het eigen leren en meedenken in het vinden van oplossingen. Ouders worden aangemoedigd om contact op te nemen met de mentor wanneer zij problemen ervaren die gerelateerd zijn aan de dyslexie van hun kind. Tijdens de oudergesprekken is er de gelegenheid om de voortgang van de leerling te bespreken. Mocht de begeleiding op school niet toereikend zijn, dan onderzoekt school samen met ouders en leerling welke extra hulp en ondersteuning buiten school helpend zouden kunnen zijn.

5. In de les

Extra mogelijkheden voor de begeleiding van de leerling met dyslexie

Voor de vakdocent is het belangrijk om te weten waar de persoonlijke kansen en mogelijkheden van de leerling met dyslexie liggen. Elke docent kan door eenvoudige maatregelen in te zetten veel betekenen voor de leerling. Deze maatregelen zijn met name bedoeld om de leerling zelfvertrouwen te geven en succeservaringen op te laten doen. Het is belangrijk voor de leerling dat de docent de leesproblemen erkent. De vakdocent maakt de problemen bespreekbaar door er open mee om te gaan.

Tijdens de les kan een docent een aantal faciliteiten bieden afhankelijk van de onderwijsbehoefte van de leerling. Hieronder volgt een overzicht waar een leerling met dyslexie behoefte aan *kan* hebben:

- Opdrachten staan op het bord;
- Extra tijd bij het maken van opdrachten;
- Zorgen dat er van eigen fouten geleerd wordt;
- Werkboek/schrift checken;
- Regelmatig nakijken;
- Hulp bij het maken van aantekeningen;
- Overzichtelijke en sobere lay-out;
- Tijd geven om tekst rustig door te lezen;
- Voorleesbuddy (medeleerling);
- Wisselende werkvormen zodat de leerling zijn/haar sterke kant kan laten zien;
- Korte en krachtige mondelinge instructie;
- Helder taalgebruik hanteren;
- Leerwerk in stukken verdelen;
- Tijd om de laptop op te starten en voorleessoftware in te schakelen;
- Rekening houden met overig huiswerk (vooral moderne vreemde talen).

De Steinpas

De leerling krijgt een Steinpas waarop staat aangegeven waar de leerling volgens het onderzoeksrapport (en/of de verklaring) recht op heeft. Wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling duidelijk is, wordt deze informatie verwerkt op de Steinpas. De zorgcoördinator laat de pas maken en de orthopedagoog reikt deze uit aan de leerling.

De faciliteiten die op de Steinpas vermeld kunnen staan, zijn:

1. Verlengde toetstijd;
2. Beperkt meetellen van spelling in het eerste en tweede leerjaar (in sommige situaties);
3. Gebruik technische hulpmiddelen (voorleessoftware & Chromebook).

In Magister wordt een aantekening gemaakt in het logboek, waarin de informatie die op de Steinpas staat ook wordt vermeld. Als de leerling een toets heeft, noteert hij/zij op het antwoordblad boven het cijfervak een S of het woord "Steinpas".

Schoolbrede afspraken waar ook leerlingen met dyslexie bij gebaat zijn

- ✓ Een repetitie wordt één week van tevoren opgegeven.
- ✓ Het huiswerk wordt duidelijk in Magister genoteerd.
- ✓ De toetsen worden nabesproken, klassikaal of individueel.
- ✓ De leerstof wordt op verschillende manieren aangeboden en er wordt rekening gehouden met verschillende leerstijlen.

Toetsen en beoordeling

Er zijn enkele specifieke afspraken gemaakt rondom toetsen en het beoordelen van taken van een leerling met dyslexie. Schoolbrede afspraken zijn:

- ✓ De toets wordt gemaakt in lettertype Arial 12. Als er op de computer wordt gewerkt, kan de toets vergroot worden.
- ✓ De lay-out van de toets is overzichtelijk.
- ✓ Extra tijd bij schriftelijk werk, indien nodig/gewenst (bij SO's, repetities en toetsen voor het schoolexamen is dit afhankelijk van de duur van de toets. Op het CSE is de verlenging standaard een half uur).
- ✓ Digitaal toetsen met voorleessoftware is toegestaan, indien dit specifiek is vermeld op de Steinpas en de leerling in het bezit is van een programma voor voorleessoftware.
- ✓ Als de resultaten voor toetsen achterblijven, kan de leerling het dringend advies krijgen gebruik te maken van technische hulpmiddelen.

Gedurende de centrale examens zitten leerlingen met dyslexie op de voorste rijen in de gymzaal.

Gedurende reguliere toetsen, zitten de leerlingen met hun klasgenoten in het klaslokaal.

6. Voorlichtingsbijeenkomst dyslexie

Op de middelbare school worden leerlingen zich bewuster van hun dyslexie. Ze merken dat ze tegen schoolzaken aanlopen en meer tijd nodig hebben. Hierdoor kan de leerling aan zichzelf gaan twijfelen en kan het zelfvertrouwen minder worden.

Voor brugklasleerlingen en voor ouders wordt een voorlichtingsbijeenkomst over dyslexie aangeboden. In deze bijeenkomst wordt informatie gegeven over de faciliteiten waar leerlingen met dyslexie recht op hebben. Daarnaast wordt de voorleessoftware IntoWords op de Chromebook geïnstalleerd en wordt hier uitleg over gegeven. Leerlingen waarbij gedurende de middelbare schooltijd dyslexie gediagnosticeerd wordt, worden uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek waarin de faciliteiten voor leerlingen met dyslexie uitgelegd worden en IntoWords op de Chromebook geïnstalleerd wordt.

7. ICT-ondersteuning

Iedere leerling werkt met een Chromebook. Een Chromebook kan voor een leerling met dyslexie een goede vorm van ondersteuning bieden. Op het Minkema College hebben wij voor iedere leerling de mogelijkheid om gebruik te maken van de voorleessoftware IntoWords. De leerling kan dit kosteloos downloaden op zijn of haar Chromebook/laptop. De leerling met dyslexie kan gebruik maken van dit programma tijdens huiswerk, opdrachten en toetsen.

Ook voor leerlingen die geen voorleessoftware nodig hebben, kan de Chromebook/laptop ondersteunend worden ingezet voor het leerproces: zo kan de tekst worden vergroot en kan er gebruik worden gemaakt van spellingscontrole tijdens het typen.

8. Dispensatie

Dispensatie voor een taal wordt alleen in uitzonderlijke situaties verleend. Allereerst zal moeten zijn aangetoond dat een leerling, als gevolg van zijn of haar dyslexie, niet in staat is bepaalde onderdelen van een vak op voldoende niveau te beheersen. Hierover wordt advies gevraagd aan de betrokken docenten. In enkele gevallen wordt ervoor gekozen een aangepast programma voor een vak aan te bieden. Voorwaarde voor het verlenen van dispensatie is dat de leerling gebruik maakt van alle geboden faciliteiten, dus ook van de voorleessoftware. Als er wordt gekozen om een aangepast programma te volgen in de eerste twee jaar in het VMBO, waarin de leerling wordt gedispenseerd voor bepaalde geldende eisen, mag de leerling er ook geen eindexamen meer in doen.

Bij het verlenen van dispensatie volgen wij daarnaast de door de onderwijsinspectie vastgestelde voorwaarden. Voor alle duidelijkheid; de onderwijsinspectie heeft bepaald dat er vrijstelling gegeven

kan worden voor één vreemde taal, dus Duits óf Frans. Voor Nederlands en Engels kan geen vrijstelling worden verleend.

9. Examenregeling

Schoolexamens en het Centraal Eindexamen

Bij schoolexamens en het centraal eindexamen hebben de leerlingen met dyslexie recht op de standaard faciliteiten voor dyslexie. Hierbij geldt dat de leerling gedurende de schoolloopbaan daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt en gewend is aan het werken met de aanpassingen (bijvoorbeeld het gebruik van een laptop met voorleessoftware). De verklaring en/of het onderzoeksrapport moet hiervoor in het dossier aanwezig zijn.

NB: Aanvullende maatregelen op basis van de dyslexieverklaring:

In overleg met mentor, zorgcoördinator en het examensecretariaat kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt met de leerling, passend binnen de mogelijkheden van de school en voortkomend uit de aanbevelingen in de dyslexieverklaring. Afspraken dienen in overleg met mentor, zorgcoördinator en het examensecretariaat vastgelegd te worden **vóór 1 oktober van het examenjaar**.

10. Informatie voorziening

Het beleid van het Minkema College ten aanzien van dyslexie staat op de website en is te vinden onder de zoekterm 'dyslexie'. Hierbij moet opgemerkt worden dat het beleid van beide locaties van elkaar verschilt. De mentor is de spil van de begeleiding, ook ten aanzien van dyslexie. Ouders en leerlingen kunnen aan de mentor vragen stellen. Als het nodig is, kan voor het beantwoorden van de vragen advies ingewonnen worden bij de zorgcoördinator.

Open dag

Tijdens de open dag is een lokaal gereserveerd voor de zorg. In dit lokaal staan de zorgcoördinatoren en orthopedagoog die informatie verstrekken onder andere over het dyslexiebeleid van het Minkema College. Ook kunnen zij vragen van ouders en leerlingen beantwoorden.

Startgesprek met de mentor

In het startgesprek met de leerling met dyslexie informeert de mentor bij de leerling welke ondersteuning hij/zij nodig heeft ten aanzien van de dyslexie. De mogelijke faciliteiten worden besproken (verlengde toetstijd en het gebruik van technische hulpmiddelen). Deze

ondersteuningsbehoefte wordt in het Stein Succes Plan vermeld en in Magister gezet. Gedurende het schooljaar is alert op het functioneren van de leerlingen met dyslexie (van leerling, ouders, team) en neemt actie als er zorgen zijn.

11. Lijst met gebruikte afkortingen

CE:	Centraal Schriftelijk Eindexamen
SE:	School examen (PTA's)
SO:	Schriftelijke overhoring
TRIA:	Voorbespreking voor de rapportvergadering (mentor, zorgcoördinator en coördinator leerlingzaken)

12. Achtergrondinformatie & Bruikbare websites

Stichting Dyslexie Nederland (2016). Dyslexie. Diagnose en behandeling van dyslexie. (Herz. ed.). Brochure van de Stichting Dyslexie Nederland. (zie voor een digitale versie: www.stichtingdyslexienederland.nl).

Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie: <https://www.nkd.nl/clienten/>

Steunpunt Dyslexie: <http://www.steunpuntdyslexie.nl/>

Cito: www.cito.nl

Startpagina dyslexie: <http://dyslexie.startpagina.nl>

Handreiking Passend Examineren:
<https://www.examenblad.nl/2025/onderwerpen/passend-examineren>

Hulpsites voor leerlingen:

www.beterspellen.nl

www.wrts.nl

<https://quizlet.com/nl>